לבתרומה דרבנן בחמץ דאורייתא מי אמרינן 6

אטו בדיקת חמץ דאורייתא דרבנן היא ידמדאוריי׳ בביטול בעלמא סגי ליה יצבור

אחד של חמץ ולפניו ב' בתים בדוקין ואתא

עכבר ושקל ולא ידעינן אי להאי על אי להאי

על היינו שני שבילין ידתנן שני שבילין א' ממא וא' מהור והלך באחד מהן ועשה

מהרות וכא חבירו והלך בשני ועשה מהרות

רבי יהודה אומר אם נשאלו זה בפני עצמו

וזה בפני עצמו מהורין שניהן יבבת אחת

ממאין רבי יוםי אומר בין כך ובין כך ממאין

אמר רבא ואיתימא רבי יוחנן בבת אחת

דברי הכל ממאין בזה אחר זה דברי הכל

מהורין לא נחלקו אלא בבא להשאל עליו

ועל חבירו רבי יוםי ימדמי ליה לבת אחת

ורבי יהודה מדמי ליה לזה אחר זה ספק על

ספק לא על היינו בקעה ובפלוגתא דר"א

ורבנן ידתנן הנכנם לבקעה בימות הגשמים

וטומאה בשדה פלונית ואמר אחד הלכתי

במקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי באותה

שדה ואם לא נכנסתי ר"א מטהר וחכמים

ימטמאין שהיה ר"א אומר ספק ביאה טהור

ספק מגע מומאה ממא על ובדק ולא אשכח

פלוגתא דר"מ ורבנן סדתנן היה ר"מ אומר

כל דבר שבחזקת מומאה לעולם הוא

בטומאתו עד שיודע לך הטומאה היכן היא

הוחכמים אומרים בודק עד שמגיע לסלע או

לקרקע בתולה יעל ובדק ואשכח פלוגתא

דר' ורשב"ג ידתניא שדה שנאבד בה קבר

יהנכנם לתוכה ממא נמצא בה קבר הנכנם

לתוכה מהור שאני אומר קבר שאבד הוא

קבר שנמצא דברי ר' רשב"ג אומר תיבדק

כל השרה כולה הניח מ' ומצא י' פלוגתא

דר' ורבנן יידתניא הניח מנה ומצא מאתים

חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה דברי ר'

וחכ"א הכל חולין הניח י' ומצא תשע היינו

סיפא ידתניא הניח מאתים ומצא מנה מנה

מונח ומנה מומל דברי ר' וחכ"א "הכל חולין

עא א מיי פ״ב מהל׳

חמץ הל' יא סמג לאוין לט טוש"ע או"ח סי

תלט סעיף ב: ללב ר ו מיי׳

שג ד מיי שם פ״כ הל׳ ט

:37

עד ה ו מיי הלי חמן שם הלכה יא ופ״ט

מהלכות טומאת מת הל"י

טוש"ע או"ח סי תלט

ז ומיי' פ"ח מהל' טומאת

מת הל"או:

מעשר שני הלכה ג ופ"ב מהל' חמץ הלכה יב

: סעיף

מוש"ע או"ח סי

ופ"ב מהל' חמץ הלכה

ועי׳ תוס׳ בילה י: ב"ה הכל], ב) [לעיל ד:], ג) כתובות כז. טהרות פ"ה (מ"ה), ד) בכל בתרל נה: וויין נו נוכרות מייו ומייהו ו) בכורות כה:, ז) בילה י: [מוספתא מ"ש פ"ה ה"ה], ה) בילה י:, ט) [סוטה כח:], י) [וע"ע חוס' כמובות כז. ד"ה והלרז. ד"ה רבי אליעורן. () ועי מוס' ב"מ מה. ד"ה ליפלוג ומוס' בילה י: ד"ה חולין ועי" שם היטב גם ברש"י דהחליפו שיטתייהון,

מוסף רש"י . דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי ליה. דכתיב והשבתה דלב היא השבתה (לעיל ד:). אחד טמא. שיש בו קברות מפסיק כל רחבו ואין ידוע איזהו הטמח חבל כך מוחזקים בחחד מהם (כתובות כז.). טהורין. דכל חד כי אתי לקמן תלינן ליה למימר בטהור הלך, דהוי ליה ספק טומאה ברשות הרנים וספיקו טהור (שם). בבת אחת. נאו לשאול בבת אחת, טמאין. דהיכי נימא להו טהורים אחם, חד מינייהו ודאי בטמא אזל (שם). בימות הגשמים. הוי כשות היחיד לטומאה וספיקה טמא, שהרי מהלכין בה בני אדם שלא הלז. נכנסתי בבחעה זו (שם). וחכמים מטמאין. לסוף מוף מה לי שדה אחת מה לי ב' שדות, חדא ספיקא היא שמא הלך עד הקבר והאהיל, שמא לא הלך, וספיקו טמא (שם). ספק ביאה טהור. היכח ספקן ביאור טוווד. היכח דמספקא ליה אם נכנס באומה שדה, ואם תמלא וספק ספיקא הוא וטהור, אבל היכא דליכא אלא ספק באותה שדה אלא שספק לו אם נגע בקבר אם לאו, חדא ספיקא היא וטמת (שם). לעולם הוא במומאחו את לא נחוא על פי שנבדה כל השדה. בטומחתו הוח (בכורות כו.). בודק עד שמגיע לסלע. דודחי מחותו סלע ולמטה לא נעשה קבר שקשה הוא (שם). או לקרקע בתולה. שימלא קרקע קשה שלה היתה עכודה (שם). הגיח מנה. ממעות מעשר שני בתיכה ביצה י:). חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה. האחד חולין ואינו יודע איזהו ונוטל היפה שבהן ואומר אם זו היא של מעשר הרי יפה ואם חולין היא תהא חברתה מחוללת עליה (שם). הכל חולין. הואיל ולא מלא כמו שהניח, תולין להקל ולומר נטל את הראשון והניחו במקום אחר והניח שוב את אלו שאין אדם מניח ביחד (שם). ומנה מוטל.

בתרומה דרכנן. בזמן הזה: ולא ידעינן אי להאי על ואי להאי על. אי מצרכינן בדיקה לתרוייהו אי לא: היינו שני שבילין. מהא דתנן גבי שני שבילין מלינו למיפשט: אחד טמא. קבר מוטל בו לרחבו וממלח את כולו ואין עובר בו שלא יאהיל: והלך ועשה טהרות. נגע בטהרות אח"כ: והלך בשני. יודעין

הן שבשביל שהלך זה לא הלך זה דהשתא ודאי אחד מהן טמא: אם נשאלו. כל א' לחכם ספקו בפני עלמו טהור ואין ב"ד יכול לטמאו כדקיימא לןש בספק טומאה ברה"ר ספקו טהור ואם באו בבת אחת הואיל ובהוראה אחת יש לנו לומר טמאין או טהורין אי אפשר לנו לומר להם טהורים אתם שהרי האחד ודאי טמא: רבי יוסי אומר בין כך ובין כך טמאיו גרסי': בוה אחר וה דברי הכל טהורין. אע"פ שכל אחד אומר לפנינו כך היה המעשה שלי ושל חבירי אבל איני נשאל אלא על עצמי מה תהא עלי: עליו ועל חבירו. מה תהא על שנינו ר' יוסי מדמי להו לבת אחת ואע"פ שאין שניהן לפניך לריך אתה הוראה אחת לשניהן או טמאין אתם או טהורין אתם והרי אין אתה יכול לומר טהורין אתם: יהודה מדמי להו לוה אחר זה. הואיל ואין כאן שואל אלא אחד משיבין לו טהור אתה שהרי ספק ביאה הוא ומעלמו יבין שאף חבירו כמוהו אבל כששניהן שואלין בחוך כדי דיבור לריך אתה להשיב לשניהן כאחד. וגבי בתים נמי אם באו לשאול זה לעלמו וזה בפני עלמו אמרינן ליה לכל חד אי אתה נריך לבדוק דכיון דבדיקת חמץ דרבנן תלינן לקולא ואמרינן ספקו מותר ואי בבת אחת באו שניהן לריכין בדיקה: ספק על ספק לה על. רחה עכבר שנטל חמץ בחלר והבית בדוק ואין יודע אם נכנס או לא נכנס: בקעה. הרבה שדות הסמוכים יחד קרי בקעה: בימות הגשמים. הויא בקעה רשות היחיד לטומאה מפני שכבר למח הזרע ואין רשות לכל אדם ליכנס לה וקי"לש ספק טומאה ברשות היחיד ספקו טמא: בשדה פלונית. כלומר באחת השדות ויודעין אנו באיזו היא וכל שדה ושדה מסויימת במלריה: במקום הלו. בבקעה זו: וחלמים

מטמאין. דהויא ליה ספק טומאה ברה"י ור"א לא חשיב לה ספק טומאה אא"כ נכנס לשדה אבל אינו יודע אם האהיל אם לא אבל השתא הוה ליה ספק ספיקא. וגבי בתים אפילו רבנן מודו דכיון דבדיקת חמץ דרבנן תלינן לקולא: על. העכבר נכנס לבית לפנינו ובדק בעל הבית אחריו ולא אשכח: כל דבר שבחוקת טומאה. במסכת נדה גל טמא שנתערב עם שני גלין טהורין בדקו אחד מהן ונמלא טהור הוא טהור ושנים טמאים שנים ומלאן טהורין הן טהורין והשלישי טמא שלשתן ומלאן טהורים כולן טמאים שהיה ר"מ אומר כל דבר שבחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך טומאה היכן היא וחכמים

אומרים בודק בקרקע וחופר עד שיגיע לסלע או לקרקע בתולה

הלך באחד מהן ועשה מהרות. סא דנקט טסרות ולא קאמר אדם טהור משום דלגברי אע"ג דמוקמינן לה בחוקת טהורים מלריכין להו טבילה והואה" שלא יגעו שניהם בתרומה דאו התרומה טמאה ודאית והאוכל במיתה ב ואם נגעו שניהם באחד ונכנם

למקדש חייבי: בבת אחת ד"ה ממאים. נראה דהיינו מדרבנן דמדאוריית׳ אפי׳ בבת אחת טהורים ג: םפק על ספק לא על היינו בקע'. תימה לר"י מה שייך לדמויי

לבקעה דהכא אפי׳ ליכא אלא ספק אחד אוקמא אחזקת בדוק כדאמרינן לעיל הולעיל דימה אותו לספק טומאה ברשות הרבים והכא מדמי לספק טומאה ברשות היחיד:

םפק ביאה מהור. פר״י לנספק ספיקא פליגי וכן פר"ת במסכת ע"ז פרק בתרא (ד' ע.) אבל רש"י פירש שם בע"א ונראה לר"י דטעמא דרבי אליעזר דמטהר בספק ספיקה משום דלה גמרינן מסוטה לטמא ברשות היחיד אלא ספיקא אחת כסוטה האבל תרי ספיקי לא ורבנן סברי כיון דמן הדין אפי׳ בספיקא אחת היה לטהר דאוקמא אחוקת טהרה ואפ"ה טמא הוא הדין אפילו בתרי ספיקי שי:

על ובדק ולא אשכח פלוגתא דר' מאיר ורבנן. תיתה אפי׳ לר״ת דאמר לעולם היא בחזקת טומאה וכו׳ ונפקא מינה לטהרות שנעשו על גביו הכא גבי בדיקה כיון שבדק ולא מנא מה יעשה אם ינריכוהו לבדוח פעם שניה נתי לא יתצא' ורש"י פירש דאפי׳ לר׳ מאיר אמר אימר עכבר אכליה דבדיקת חמץ אינו אלא מדרבנן וקשה דהא בהדיא אמר פלוגתא דר׳ מאיר ורבנן יא וי״ל דמיירי בשלא בטלה וקאמר דלר׳ מאיר לא סגי בבדיקה כיון דלא אשכח והוי בספק לאו דלא ימלא ולריך לבטלו יב וסגי אפילו לרבי מאיר דלא איירי אלא בספק טומאה דאורייתא אבל הכא דבדיקת חמן דרבנן שרי: חולין ומעשר שני מעורבים זה בזה. פ״ה שיביא סלעים

בשוה מנה ואומר כל מקום שהוא מעות מעשר שני יהיו מחוללים על מעות הללו ובחנם פירש כן דמינייהו גופייהו היה יכול ליקח שיעור מעות מעשר ואומר אם אלו מעות מעשר

הרי טוב ואם לאו כל מקום שהן הרי הן מחוללין על אלו וריב"א הקשה לפרש"י דאיך יכול לחלל אסלעים ובפרק הזהב (ב"מ ד' מה.) אמר טיבעא אטיבעא לא מחללין ושם פיים:

הגיח

הניה עשר ומצא תשע פלוגתא דרבי ורבנן. דר׳ לטעמיה דחמר הוא קבר שאבד הוא קבר שנמלא וכיון שמלא אחד א"ל לבדוק ולרבנן עד שמלא עשר כדפ"ה ומיירי שכל הככרות קשורים זה בזה דומיא דפלוגתא דרבי ורבנן דבפ"ק דבינה (דף י:) אמר מחלוקת בכיסים קשורים אבל כשחין קשורים דברי הכל חולין ומע"ש מעורבין וה בזה ואף על גב דהשתא אין לתלות בעכברים תלינן בקטנים יג: הניח

שלא זוה ממקומה לעולם ואם לא מצא חולין ואומרים בא עורב ונטלה בא עכבר ונטלה. וגבי בדיקת חמץ אפילו לר״מ אמרינן עכבר אכלה דבדיקת חמץ דרבנן: על ובדק ואשלה. נכנס העכבר בפנינו ובדק בעל הבית אחריו ואשכח פרוסה ואינו יודע אם זו היא אם לאו: אבד בה קבר. אין ידוע היכן מקומו: נמצא בה קבר. לאחר זמן ואין ידוע אי זהו קבר האבוד בה: הניח מנה. של מעשר שני: מעורבין. ומביא סלעים בשוה מנה ואומר כ"מ שהן מעות מעשר שני הרי הן מחוללים על הסלעים הללו ומעלה הסלעים לירושלים: הכל חולין. שהמנה נטל ואלו הובאו אחרי כן. וגבי חמץ נמי לרבנן הט' (נמי) שהניח אינן כאן ולריך לבדוק כל הבים שמא גררום חולדות והעשר הנמלאות איש אחר הביאן כאן: **היינו סיפא.** לרבי (מאיר) [דאמר] זה הנמלא זהו א' מן הראשונים הכא נמי א"ל לבדוק ולחזר אלא על הפרוסה האבודה ולרבנן לריך לחזר אחר כולן שאין כאן א' מן הראשונים:

מוסף תוספות

א. שלא יבא הדבר לידי מכשול. תוס' הרח"ש. ב. ולא שיייך למימר הכא נעמידנו על חזקתו כיון דמה נפשך טמא הוא. עס. ג. דמן התורה אוקי כל חד ד. [ד]איכא ספק ספיקא. שס. ה. ועוד וגו׳. שס. ו. הלכך פרש״י דאפי׳ לרבנן תלינן הכא לקולא. שס. ז. [ו]כאן חזר בו רש"י. מוס' שמנן. ח. [ד]אין לך בו אלא חדושו. מי' הר"ן. ט. [ד]מה לי ספיקא אחת מה לי תרי ספיקא. מוס׳ שתק. י. וכי מצרכינן ליה ליצא מן הבית. תוס' ר"פ. יא. דהא עד השתא אמרינז היינו שני שביליז לישנא אחרינא ואמרינן יב. מן התורה. חי' הר"ן. יב. מן התורה. חי' רכינו לול. (ווולרבנן לא צריך כשמונחין בדיסקיא (פי׳ אמתחת של עור. רש"י לקמן יג.) שאין לתלות בעכברים מ"מ תלינן בקטנים וצריך

רבינו חננאל

בדיקה. תוס' שאנץ.

ציבור אחד חמץ ושני בתים בדוקין, ושקל עכבר בהי מינייהו על. פשטינז ברוי מינייתו פלי. פשטינן לה(א) משני שבילין, וקיי"ל כר' יוחנן דאמר הכל מודים ושואם נשאלו . לחכם שניהם ביחד דברי הכל טמאים, נשאלו בזה אחר זה דברי הכל טהוריז. אווו ווודבו ווכל טווודן, לא נחלקו אלא בבא לישאל עליו ועל חברו, . רבי יהודה מדמה ליה לבת אחת ושניהם טמאים. ור׳ זה ושניהן טהורין, וכן אם באו אלו הבעלי בתים בדיקה, בזה אחר זה אין ועל בית חברו. הלכה כר׳ יוסי ואליבא דר׳ יוחנן. ספק על ספק לא על, פשטינן לה מבקעה בימות כסטינן הגשמים היחיד, וו שהיא רשות אליעזר וחכמים, והלכה

ביטה (שנה) רשה ביטר. ונשאר הך מנה ממעשר (שום). הכל חולין. הואיל ולא העלהו לירושלים לא הפרידן זה מזה ושניהם נטלן והניתן צמקום אחר זה חולין הוא שהנית הלום אחרי כן ושכח (שום). כחכמים שמטמאין, כן לבתולה, פירוש, ארץ בתולה. בכאן צריך לבדוק. על בדק ולא אשכח. פשטינן לה מדרבנן דאמרי בודק עד שמגיע לסלע או על בדה ואשכח. פשטינז לה חלוקת ר' ורשב"ג. ר' אומר הקבר שנמצא הוא הקבר שאבד. רשב"ג אומר תבדק כל השדה

טלט לאת לך המשומה של המשומה להמשומה של המשומה של המשומה של המנה שהניח היה משומה של המשומה המשומה של המשומ